

PRACOVNÍ PRÁVO JARO 2022

Martin Štěřba

O ČEM TO BUDE?

- **Cíl předmětu**
- **Obsah předmětu**

https://is.muni.cz/auth/el/econ/jaro2021/MPP_PRPR/op/Organizace_vyuky_Pracovni_pravo_2022_prez.docx

- **S kým se setkáte**
- Co víte o právu?
- Vaše zkušenosti s právem? Pracovním?
- Co si myslíte o právu?

MARTIN ŠTĚRBA

• <https://is.muni.cz/auth/osoba/369768>

• <https://www.linkedin.com/in/martinsterba/>

• Mgr. – Právo a právní věda

• Ing. – Podniková ekonomika

• Někdy v budoucnu Ph.D. – Bankrotní modely

• Konzultační hodiny:

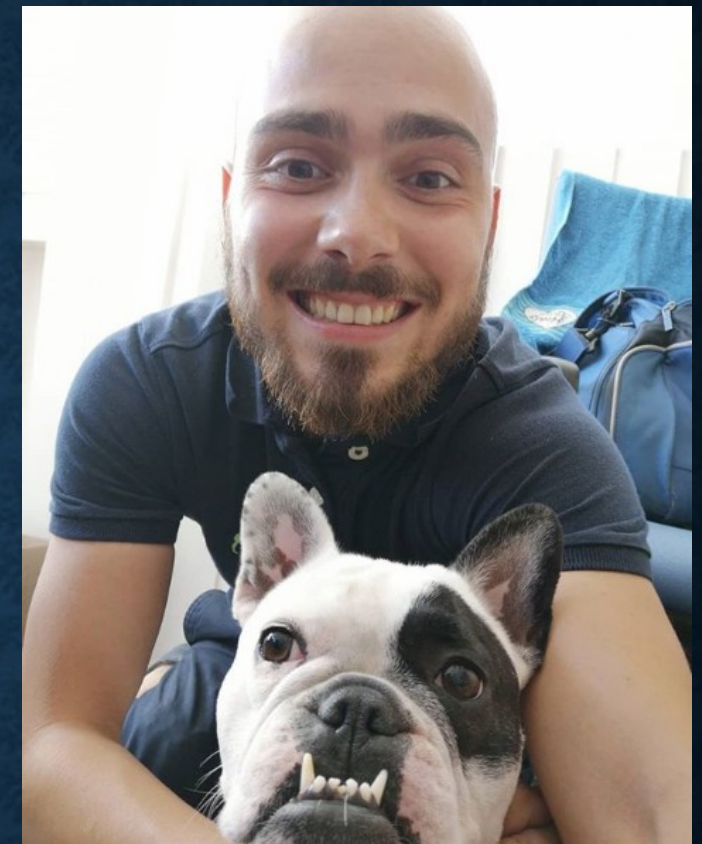
• Pondělí 17.00 – 19.00, napište předem email, co chcete konzultovat a domluvíme platformu

MAREK PŠENKO

- Mgr. – právo a právní věda
- od 02/2021 Advokvát

- Konzultační hodiny:
- Pište mail, nebo MS Teams.

O ČEM TO BUDE?

- Cíl předmětu
- Obsah předmětu

https://is.muni.cz/auth/el/econ/jaro2022/MPP_PRPR/

- Co víte o právu?
- Vaše zkušenosti s právem?
- A s pracovním?
- Co si myslíte o právu?

DNEŠNÍ OSNOVA

1. ÚVOD – představení, struktura
2. Zásady prac. práva, prameny práva
3. Subjekty pracovního práva

Ke studiu základních pojmů vhodná online příručka MPSV :

<https://ppropo.mpsv.cz/obsah>

ZÁSADY

1. Vyplývající z LZPS

1. Zásada práva na práci a svobodnou volbu povolání - **čl. 26 odst. 3**

2. Zásada svobody práce (zákaz nucené práce) – čl. 9 odst. 1,2

3. Zásada úplatnosti práce – čl. 28

4. Zásada bezpečné a hygienické práce – čl. 28

5. Zásada svobody sdružování se k ochraně hospodářských a sociálních zájmů – čl. 27

6. Zásada rovného zacházení a zákazu diskriminace – čl. 1, čl. 3

2. Vyplývající ze ZP – primárně § 1a ZP

Dále pak

1. zásada zákazu přenosu hospodářského rizika na zaměstnance

2. zásada práva na informace a projednání

3. zásadě práva na odborové sdružování

ZÁSADY

Další „zásady“ vyplývající z:

- SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2006/54/ES ze dne 5. července 2006 o zavedení zásady rovných příležitostí a rovného zacházení pro muže a ženy v oblasti zaměstnání a povolání
- Úmluva č. 111 Mez. org. práce (diskriminace) = Sdělení č. 465/1990 Sb.
- Další předpisy – úmluvy MOP, směrnice EU -> účelem harmonizace právních řádů, svobodný pohyb osob v rámci EU apod.

VNITROSTÁTNÍ PRAMENY PRÁVA

- LZPS
 - Zákon o kolektivním vyjednávání (č. 2/1991 Sb.)
 - Zákon o zaměstnanosti (č. 435/2004 Sb.)
 - Zákon o inspekci práce (č. 251/2005 Sb.)
 - Zákoník práce (č. 262/2006 Sb.)
 - Zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (č. 309/2006 Sb.)
- podzákoné předpisy – 567/2006 Sb., 590/2006 Sb.

SUBJEKTY PRACOVNÍHO PRÁVA

Zaměstnavatel

- fyzické osoby - zletilé a svéprávné
- právnická osoba

Zaměstnanec

- většinou jen fyzická osoba starší 15 let
- § 35 obč. zákoníku?

Odborová organizace

- právo zaměstnanců sdružovat se v odborových organizacích pro lepší zajišťování svých práv
- jediný zákonný zástupce všech zaměstnanců v pracovněprávních vztazích, včetně kolektivního vyjednávání

Právní vztah - pracovněprávní vztah - **pracovní poměr**

SUBJEKTY PRACOVNÍHO PRÁVA

- Zaměstnavatelé Odbočka
- Fyzické vs. Právnícké osoby

PRÁVA A POVINNOSTI – PRAC. POMĚR

Zaměstnanec - povinnosti

- povinnost pracovat řádně podle svých sil, znalostí a schopností, plnit pokyny nadřízených vydané v souladu s právními předpisy a spolupracovat s ostatními zaměstnanci,
- využívat pracovní dobu a výrobní prostředky k vykonávání svěřených prací, plnit kvalitně a včas pracovní úkoly,
- dodržovat právní předpisy vztahující se k práci jimi vykonávané; dodržovat ostatní předpisy vztahující se k práci jimi vykonávané, pokud s nimi byli řádně seznámeni,
- řádně hospodařit s prostředky svěřenými jim zaměstnavatelem a střežit a ochraňovat majetek zaměstnavatele před poškozením, ztrátou, zničením a zneužitím a nejednat v rozporu s oprávněnými zájmy zaměstnavatele.

PRÁVA A POVINNOSTI – PRAC. POMĚR

Zaměstnavatel - povinnosti

- zaměstnavatel nesmí přenášet riziko z výkonu závislé práce na zaměstnance
- musí zajistit rovné zacházení se zaměstnanci a dodržovat zákaz jakékoli diskriminace zaměstnanců, jakož i fyzických osob ucházejících se o zaměstnání
- musí poskytovat zaměstnanci informace v pracovněprávních vztazích a zajišťovat projednání s ním
- musí seznamovat zaměstnance s kolektivní smlouvou a vnitřními předpisy
- nesmí zaměstnanci za porušení povinnosti vyplývajících mu z pracovněprávního vztahu ukládat peněžní postihy ani je od něho požadovat; to se nevztahuje na škodu, za kterou zaměstnanec odpovídá
- nesmí požadovat ani sjednat zajištění závazku v pracovněprávním vztahu, s výjimkou konkurenční doložky a srážek z příjmu z pracovněprávního

PRÁVA A POVINNOSTI – PRAC. POMĚR

Zaměstnanec - práva

- zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- na informace o rizicích jeho práce a na informace o opatřeních na ochranu před jejich působením;
- oprávněn odmítnout výkon práce, o níž má důvodně za to, že bezprostředně a závažným způsobem ohrožuje jeho život nebo zdraví, popřípadě život nebo zdraví jiných fyzických osob; takové odmítnutí není možné posuzovat jako nesplnění povinnosti zaměstnance.
- včasná mzda
- sdružování se
- rovné zacházení
- informace musí být pro zaměstnance srozumitelná.

PRÁVA A POVINNOSTI – PRAC. POMĚR

Zaměstnanec povinnosti:

- **a)** účastnit se školení zajišťovaných zaměstnavatelem zaměřených na bezpečnost a ochranu zdraví při práci včetně ověření svých znalostí,
- **b)** podrobit se pracovnělékařským prohlídkám, vyšetřením nebo očkováním stanoveným zvláštními právními předpisy
- **c)** dodržovat právní a ostatní předpisy a pokyny zaměstnavatele k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, s nimiž byl řádně seznámen, a řídit se zásadami bezpečného chování na pracovišti a informacemi zaměstnavatele,
- **d)** dodržovat při práci stanovené pracovní postupy, používat stanovené pracovní prostředky, dopravní prostředky, osobní ochranné pracovní prostředky a ochranná zařízení a svévolně je neměnit a nevyřazovat z provozu,
- **e)** nepožívat alkoholické nápoje a nezneužívat jiné návykové látky na pracovištích zaměstnavatele a v pracovní době i mimo tato pracoviště, nevstupovat pod jejich vlivem na pracoviště zaměstnavatele a nekouřit na pracovištích a v jiných prostorách, kde jsou účinkům kouření vystaveni také nekuřáci. Zákaz požívání alkoholických nápojů se nevztahuje na zaměstnance, kteří pracují v nepříznivých mikroklimatických podmínkách, pokud požívají pivo se sníženým obsahem alkoholu, a na zaměstnance, u nichž požívání těchto nápojů je součástí plnění pracovních úkolů nebo je s plněním těchto úkolů obvykle spojeno,
- **f)** oznamovat svému nadřízenému vedoucímu zaměstnanci nedostatky a závady na pracovišti, které ohrožují nebo by bezprostředně a závažným způsobem mohly ohrozit bezpečnost nebo zdraví zaměstnanců při práci, zejména hrozící vznik mimořádné události nebo nedostatky organizačních opatření, závady nebo poruchy technických zařízení a ochranných systémů určených k jejich zamezení,
- **g)** s ohledem na druh jím vykonávané práce se podle svých možností podílet na odstraňování nedostatků zjištěných při kontrolách orgánů, kterým přísluší výkon kontroly podle zvláštních právních předpisů
- **h)** bezodkladně oznamovat svému nadřízenému vedoucímu zaměstnanci svůj pracovní úraz, pokud mu to jeho zdravotní stav dovolí, a pracovní úraz jiného zaměstnance, popřípadě úraz jiné fyzické osoby, jehož byl svědkem, a spolupracovat při objasňování jeho příčin,
- **i)** podrobit se na pokyn oprávněného vedoucího zaměstnance písemně určeného zaměstnavatelem zjištění, zda není pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek

PRÁVA A POVINNOSTI – PRAC. POMĚR

Zaměstnavatel - práva

- vydat vnitřní předpis, kterým si může přizpůsobit pravidla vnitřním podmínkám své společnosti. Vnitřní předpis je závazný pro zaměstnavatele a pro všechny jeho zaměstnance. Nabývá účinnosti dnem, který je v něm stanoven, nejdříve však dnem, kdy byl u zaměstnavatele vyhlášen.
- určit množství požadované práce a pracovní tempo, není-li sjednáno v kolektivní smlouvě,
- vyžadovat po zaměstnanci náhradu škody, kterou mu zaměstnanec způsobil zaviněným porušením povinností při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním.

PÍSEMNOСТИ PŘEDKLÁDANÉ ZAMĚSTNANCEM PŘI PŘIJETÍ DO PRACOVNÍHO POMĚRU

- **Souhlas osoby ucházející se o zaměstnání se zpracováním osobních údajů**
- Osobní spis
- Pracovně lékařská prohlídka
- Zápočtový list
- osobní dotazník zaměstnance, v němž je především nutné se zaměstnance písemně zeptat, má-li **nějaké exekuční srážky** (tato povinnost je nutná i v případě předložení zápočtového listu); tuto povinnost lze zajistit též prohlášením, má-li zaměstnanec nějaké exekuční srážky ke dni nástupu do zaměstnání,
- **posudek o pracovní činnosti**, pokud ho zaměstnavatel vyžaduje;
- **doklady o dosaženém vzdělání**
- **výpis z Rejstříku trestů**
- **pracovní smlouva**
- **informace o právech a povinnostech zaměstnance vyplývajících z pracovního poměru**
- **doklad o vstupní instruktáži z bezpečnosti a ochrany zdraví při práci**
- **doklad o instruktáži o osobních údajích zaměstnance a době jejich uložení u zaměstnavatele**
- **dohoda o odpovědnosti za schodek na svěřených hodnotách, které je zaměstnanec povinen vyúčtovat**

PRACOVNÍ POMĚR

Pokračování za 14 dní.

Prostor pro vaše otázky.

Děkuji za pozornost.